

Remiss om vägvalsfrågor

Avdelning: SV Uppsala län

Vårt uppdrag i samhället och med individen

1. Ska SV:s odelade fokus ligga på folkbildning som skapas *tillsammans med deltagaren* och föreningslivet eller ska SV i högre utsträckning prioritera verksamhet där innehållet redan är skapat *för deltagaren*, i tydligare samklang med det offentliga och kopplat till samhällsutmaningar?

Svar: Vi ser inget motsatsförhållande i detta, så frågan blir knepig att svara på som den är ställd. Vi behöver både skapa verksamhet för deltagarna (där vi står för större delen av upplägget) och tillsammans med deltagarna. Det som gör oss och folkbildningen unik är det senare fallet, så om vi i ett fiktivt fall tvingades välja det ena eller andra är deltagarnas direkta påverkan på cirkelns utformning och innehåll det viktigaste och det som skiljer oss från "utbildningsföretag". Men varför välja när båda är viktiga?

2. Borde SV upphöra med någon verksamhet som på ett lika bra sätt kan drivas av annan del i civilsamhället, privata företag eller där vårt anordnarskap idag generellt sett är lägre?

Svar: Nej. Inte heller här finns det något motsatsförhållande. Däremot är det viktigare att vi genomför den verksamhet som inte alltid är kommersiellt gångbar. För att långsiktigt kunna finansiera vår "olönsamma men samhällsviktiga" verksamhet behöver vi ha kommersiella kassakor också.

- a. Vilken typ av verksamhet skulle det i så fall innebära att vi inte prioriterade?

Svar: Av dagens verksamhet skulle vi sannolikt inte prioritera bort något. Vi ska däremot inte jobba med strikt kommersiell verksamhet som inte har något folkbildningssyfte alls.

3. Borde SV starta upp någon verksamhet som på ett lika bra eller bättre sätt kan drivas av SV men som idag drivs av annan del av civilsamhället eller privata företag?

Svar: Vi måste bli bättre på och bredda vår uppdragsverksamhet och projektverksamhet och jobbar med IOP-lösningar för att kunna säkra långsiktig finansiering när folkbildningsanslagen från stat, region och kommuner kommer att fortsätta minska.

- a. Vilken typ av verksamhet skulle det i så fall vara som vi startade upp?

Svar: Verksamhet som är folkbildande eller ligger nära folkbildning och våra deltagares behov i sin natur.

4. SV finns till för den enskilda individen. Ska SV framöver lägga mest kraft på att nå enskilda individer genom att vara medskapande med det lokala föreningslivet eller genom att vända sig direkt till enskilda individer?

Svar: Finns inget motsatsförhållande här heller. Det viktiga är individens fria val och frivillighet, vare sig det gäller verksamhet genom en förening eller direkt med SV.

5. Borde samarbete och samverkan mellan studieförbunden öka eller är konkurrensen mellan studieförbunden viktig för att verksamheten ska utvecklas?

Svar: Det är olika i olika delar av landet. I storstäderna finns samtliga studieförbund, och de konkurrerar med varandra och andra aktörer på en tuff marknad. På mindre orter är det ofta bara några få studieförbund representerade, och ofta räcker inte resurserna till att göra några större satsningar, inte ens tillsammans. Om man skulle börja samverka mer så blir det på bekostnad av SV, vår vision och vårt varumärke, eftersom det bara är vi och ABF som skulle kunna leda dessa gemensamma satsningar. Det är för många studieförbund idag.

- a. Om samverkan borde öka: Inom vilka områden skulle samarbete och samverkan ge störst positiva effekter?

Svar: Vi är tveksamma till större organiserade verksamhets-samarbeten förutom i direkt branschgemensamma saker som t ex länsbildningsförbund och Studieförbunden, där vi gemensamt kämpar för folkbildningens existens och för vår rätt att vara lite olika.

- b. Om konkurrensen är viktig: På vilket sätt ska SV skilja sig från övriga studieförbund?

Svar: Vi ska vara det mest lokala studieförbundet! Det som gör SV unikt är att vi finns på landsbygden. Där är våra rötter och vår framtid. Dessutom ska vi fortsätta vara bäst på verksamhet för personer med funktionsnedsättning, och vi ska vara en viktig samarbetspart för kommuner m fl i arbetet med integration och att få personer ut i arbetsmarknaden.

Vår målgrupp

1. Ska vi främst prioritera att arbeta uppsökande för att nå dem vi tror har ett utbildningsbehov och som kanske finns längre ifrån vår verksamhet eller ska vi arbeta mottagande med dem som kommer till oss och redan vet att de vill delta i vår verksamhet?

Svar: Återigen: både och. Några behöver upplysas om möjligheterna att komma till oss, men vi ska ju inte hindra de som hittar oss själva!

2. Borde SV satsa på att nå fler unga och minska vår målgrupps genomsnittliga ålder eller borde vi känna oss trygga i att vår målgrupp generellt sett fortsatt kommer att finnas bland de äldre?

Svar: Både och! Vi behöver satsa på att nå yngre deltagare, men det får inte ske på bekostnad av möjligheter för äldre att ta del av vår verksamhet. Här gör vi stora insatser inom folkhälsoområdet idag.

Däremot behöver vi nå fler yngre så de vänjer sig vi att man alltid kan komma tillbaka till studieförbunden i olika skeden av livet: i Vi Unga, jobbcoachning och

-utbildning inför första jobbet, profylax, hobbyföreningen, landsbygdssamverkansgrupper, SPF Seniorerna o s v

3. Är det viktigt att verksamheten tillsammans med våra samarbetsorganisationer ökar i jämförelse med hur det är idag?

Svar: Det är viktigt, inte minst för vårt demokratiuppdrag. Däremot blir uppdraget svårare med dagens regler från FBR, eftersom det blir ett allt större fokus och regelstyrning mot varje enskild cirkel i stället för på helheten i en förening.

- a. Är det viktigt att verksamheten med våra grundorganisationer ökar?

Svar: Nej, egentligen inte just med GO som sådana. Med den stora brist på engagemang gentemot SV från våra grundorganisationer som råder i större delen av Sverige ser vi inte att det skulle vara prioriterat att försöka "tvinga på dem" mer verksamhet. Det finns andra föreningar som vi har mycket större verksamhet med, är mer engagerade och stöttar SV i vått och torrt. Därmed inte sagt att det inte skulle vara roligt med mer verksamhet från våra GO!

- b. Är det viktigt att verksamheten med våra medlems- och samverkande organisationer ökar?

Svar: Ja. Verksamheten med föreningar är grunden för vårt demokratiuppdrag och motiverar till stor del varför vi får statsbidrag.

4. Är det någon målgrupp som är särskilt viktig för SV där vi ser att vi kan göra en stor insats och som vi därför borde prioritera framför andra?

Svar: Funktionsnedsatta, utrikesfödda/personer i utanförskap,

Utformningen av vår verksamhet och vårt erbjudande

1. Borde SV:s vision, verksamhetsidé och värdegrund bli ännu tydligare i all vår verksamhet, också inom till exempel allmänmarknad och populärmusik?

Svar: Gör den inte det? Den ska genomsyra all vår verksamhet. Annars blir vi bara ett utbildningsföretag vilket som helst. Vi ska lyfta fram vår cirkelpedagogik, som ju skiljer oss från utbildningsföretagen.

- a. På vilket sätt kan den bli det? / Varför borde den inte vara det?

Svar: Genom att vi är tydliga i vår kommunikation om SV och cirkelledarpedagogiken.

- b. Vilka utmaningar ser ni med att göra det till en tydligare del i all verksamhet?

Svar: Kommunicera tydligare!

2. Finns det vissa områden eller viss verksamhet som borde tillhöra grundutbudet i hela landet och därmed lyftas fram i alla avdelningar? I så fall vilken/vilka?

Svar: Några saker ska finnas i alla avdelningar, som t ex styrelseutbildning, valberedarutbildning, cirkelledarutbildning samt kompetens inom process- och projektledning. Dessa ska alltid finnas tillgängliga, som en buffé. Sedan ska varje avdelning ha en egen à la carte-meny med erbjudanden till våra samverkanspartner. Den kan innehålla både saker som avdelningen själv är "expert" på eller tjänster som man köper in från andra avdelningar eller förbundet.

3. Ska SV satsa på att utveckla distansverksamheten eller konstatera att folkbildningens forum är det fysiska mötet?

Svar: Utveckla distanserbjudandet i en nationell avdelning som avdelningarna kan vara leverantör åt (och ta del av överskottet), och som inte konkurrerar med avdelningarna själva.

4. Ska SV öppna upp för asynkron, icke samtidig, folkbildning eller finns folkbildningens essens i det samtidiga mötet?

Svar: Nja. Den kan vara bra i vissa lägen, men driv inte på den utvecklingen, då den utarmar vår grundidé om att man ska träffas och diskutera tillsammans. Det kan vara bra i undantagsfall, men vi ska inte bli ett studieförbund som sitter och har timjakt genom asynkrona "facebookgrupper" som inte träffas. Det är inte folkbildning, utan kan som mest bli ett marginellt komplement till folkbildning, t ex mellan synkrona fysiska och/eller digitala träffar.

5. Finns det anledning att utmana studiecirkeln som pedagogisk form?

Svar: Studiecirkeln är vår grund. Man kan se över regelverket i vissa detaljer, men inte ändra grundkonceptet.

- a. Om ja: Vad är anledningen/anledningarna till att studiecirkeln borde utmanas?

Svar: -

- b. Om ja: Är det någon verksamhet eller målgrupp som specifikt skulle behöva en annan pedagogisk form?

Svar: -

- c. Om nej: Vad är anledningen/ anledningarna till att den inte borde utmanas?

Svar: Den ska självklart prövas, men det finns ju andra möjligheter t ex genom Annan folkbildningsverksamhet, Kulturprogram och Distansverksamhet.

6. Borde SV arbeta mer aktivt med att blanda grupper med människor från olika bakgrunder och från olika delar av samhället?

Svar: Vi kan göra det "indirekt" t ex genom att aktivt försöka få personer med olika förutsättningar och bakgrund att vistas i våra lokaler samtidigt, men vi ska inte "tvångsblanda" människor. Det är fritt och frivilligt!

- a. Varför borde SV göra det? / Varför borde SV inte göra det?

Svar: Fritt och frivilligt ska gälla, men vi bör enligt vår värdegrund visa på fördelarna med att blanda grupper så att man önskar mer blandade grupper – fritt och frivilligt.

- b. Vilka utmaningar ser ni med att göra det till ett tydligare uppdrag i all verksamhet?

Svar: Vi måste tro på den goda, tänkande människan i en liberal demokrati. Vi har alla rätt att välja – och välja bort – själva. SV:s roll är att visa på möjligheter, inte styra och bestämma.

Vår interna organisation och hur vi samarbetar

1. Borde avdelningarnas autonomi och självbestämmande stärkas alternativt hållas på samma nivå som idag eller borde SV sträva efter en större enhetlighet och ett mer likartat erbjudande i hela landet?

Svar: Självbestämmandet hos avdelningarna borde stärkas. All verksamhet sker lokalt, och måste alltid anpassas efter de lokala förutsättningarna. Vi är VÄLDIGT olika, även inom enskilda avdelningar. Det är därför vi lyckas! Förbundet ska kunna styra med järnhand inom några områden, t ex Varumärket/grafisk profil, kvalitetsfrågor, hur ekonomisk redovisning och rapportering i Gustav ska se ut e.d. Verksamheten måste lämnas åt avdelningarna – det är vi som känner vår verksamhet, våra deltagare och våra möjligheter lokalt.

- a. Om autonomi ska stärkas alternativt vara på samma nivå som idag, vilka är i så fall de starkaste anledningarna till det? / Om enhetligheten ska öka, vilka är de starkaste anledningar till det och på vilka sätt skulle det uttrycka sig?

Svar: Sverige ser olika ut. En satsning på t ex landsbygdsutveckling (som vi förespråkar) kommer att behöva se helt olika ut beroende på t ex om den sker i storstadsnära områden, glesbygd, skogslän, odlingslän, län med låg utbildningsgrad, arbetslöshetsgrad m m.

- b. Finns det en undre gräns för till exempel antal anställda, geografiskt område, antal studietimmar eller liknande för att avdelningen ska kunna ha kapacitet att med hög kompetens och kvalitet utföra sitt uppdrag?

Svar: Det finns säkert en undre gräns, men den kan vara ganska låg eftersom vi ska kunna samverka mellan avdelningarna och/eller köpa tjänster av varandra

- c. Borde samarbete och arbetsfördelning mellan avdelningar öka eller är det viktigt att varje avdelning själv har en heltäckande kompetens?

Svar: Samarbete sker till viss del idag men skulle kunna öka om förbundet kan se till att samordna avdelningarnas kompetenser så vi vet vem som är bra på vad. Det sker inte nödvändigtvis inom ett kluster, utan bör vara en nationell kunskapsdatabas.

2. Ska grund- och medlemsorganisationer ha större eller mindre möjlighet till påverkan i SV?

Svar: Först behöver vi en strategi för vad vi vill med MO-SO. Är det ett mål i sig att en SO ska bli en MO? "För 300:-/år kan du få skicka två personer till vårt

årsmöte” är inte så lockande. Vill vi bli en paraplyförening för många samverkande föreningar eller fortsätta vara en organisation som styrs av våra GO (som inte är så intresserade av oss). Hur länge efter 1967 ska GO ha rätten att utse 5 gånger fler ombud än andra? Det är i grunden en demokratifråga.

Vi MÅSTE se över våra stadgar, då t ex MUCF inte anser att vi är en demokratisk organisation, som har en så snedvriden regel om ombud till våra stämmor (!).

- a. Finns det anledning att se över sättet på vilket vi utser ombud till stämmor och väljer ledamöter till styrelser?

Svar: Vi har inga egentliga problem med att t ex våra GO även fortsättningsvis har ”egna” mandat till styrelsen och ska utgöra valberedning. Men om vi ska jobba på samma sätt internt som vi lär ut till våra föreningar så borde vi ha ett system att utse styrelseledamöter enbart på behövd kompetens i styrelsen, inte beroende på vilken förening denne tillhör. Sedan FINNS det en massa kloka människor i våra GO också, förstås ☺.

- b. Om det finns anledning till en översyn, vilka motiv finns det i så fall för det?

Svar: Bl a det vi anför ovan, att MUCF inte kommer bevilja oss bidrag eftersom våra stadgar inte är demokratiska på denna punkt.

3. Borde de som leder eller arbetar i SV i högre utsträckning representera de målgrupper vi vill finnas till för än vad som idag är fallet?

Svar: Det är en lokal operativ fråga för respektive avdelning. Det vore ju att underkänna vår egen kompetens om vi tror att man bara kan representera den grupp människor man själv tillhör och inte några andra. Däremot tror vi att en heterogen arbetsgrupp ger ett bättre arbetsresultat.

- a. Borde den samlade gruppen av förtroendevalda bättre representera de deltagare vi vill finnas till för, i så fall hur?

Svar: Se ovan. Vi tror inte på inkvotering.

- b. Borde den samlade gruppen av medarbetare bättre representera de deltagare vi vill finnas till för, i så fall hur?

Svar: Se ovan. Vi tror inte på inkvotering.

Vår finansiering

1. Borde SV i större utsträckning ha marknadsmässiga priser, och därmed öka intäkterna, för erbjudanden till privatpersoner, föreningar och organisationer?

Svar: En viktig del i vårt uppdrag är att nå människor som står långt ifrån folkbildningen. Många av dessa har begränsade ekonomiska resurser, varför någon generell marknadsanpassning av våra priser inte är att rekommendera.

När vi gör vår verksamhetsplan börjar vi med det som vi vill göra, det som känns bra för hjärtat. Därefter funderar vi på hur vi ska finansiera det. Då kan t ex intäkter från allmänmarknaden vara ett sätt att finansiera den ”viktigare” verksamheten.

- a. Varför borde vi ha det? / Varför borde vi inte ha det?

Svar: Se ovan

2. Ska SV i första hand utgå ifrån den verksamhet vi vill bedriva och söka finansiering för den eller ska SV i första hand utgå från statbidragsvillkoren och anpassa sin verksamhet efter dessa.

Svar: Självklart ska vi fokusera på det vi vill göra. Statsbidragen kommer att krympa ytterligare framöver, så vi måste fokusera på andra finansieringskällor för att kunna göra det vi vill.

- a. Vilka alternativa finansieringsmöjligheter ser ni i så fall är möjliga?

Svar: Upphandlingar, IOP, uppdrag, allmänmarknad, Arbetsmarknadsåtgärder, företagsutbildningar m m

Övriga medskick

Vad tycker ni, utöver de svar ni givit på remissfrågorna, är viktigt att ta hänsyn till i arbetet med att formulera förslag till förflyttningar och beslut inför förbundsstämman?

Svar: